

عنوان مقاله:

خیشخان مادر بادگیر

محل انتشار:

دومین همایش ملی اقلیم، ساختمان و بهینه سازی مصرف انرژی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

محمدعلی طاهری پور اصفهانی

مهناز دهقانی سائیج

خلاصه مقاله:

اهمیت اقلیم در معماری به جهت تأثیر بسیار بر مقولاتی چون آسایش حرارتی در فضا، مصرف انرژی، محیط زیست و منابع طبیعی و آلودگی های ناشی از ناهماهنگی اقلیم و معماری چون آلودگی هوا در اثر اجبار در بهره جویی بیش از حد از سوخت های فسیلی برای مطلوب ساختن فضای زندگی، انجام مطالعات و پژوهش های جامعی را در این زمینه ایجاب می کند. به ویژه در کشور ما که بیشتر مناطقش، جز اقلیم های شدید چون گرم و خشک و سرد و خشک حاره ای دسته بندی می گردد، انجام تحقیقات گسترده ای در زمینه ی اقلیم و استفاده از نتایج آنها در معماری و ساختمان سازی لازم است. در ایران کهن بدون وجود تجهیزات و تکنولوژی های امروز در امر سرمایش و گرمایش ساختمان، فضاهایی با بهترین شرایط حرارتی ساخته شده و استفاده میگردیدند. بیراه نیست اگر ادعا کنیم بهترین و اعلی ترین روش های غیر فعال اقلیمی در اقلیم گرم در معماری ایران دیده می شود. راه حل های غیرفعال اقلیمی در ایران قدیم، از مقیاس طراحی شهری با عنصری چون سباط تا مقیاس جزئیات معماری با اندامی مانند تابش بند، در اقلیم گرم به وفور حضور دارد. در مقیاس معماری، بین دو مقیاس پیشین، بادگیر و خیشخان، در کنار سایر روش ها چون تقسیم فضاهای خانه به زمستان نشین و تابستان نشین، طراحی در خاک و بهره گیری از زیرزمین، وارد ساختن حیاط و حوض و استخر در میانسرای خانه، از بارزترین راه حل های غیرفعال اقلیمی در اقلیم گرم می باشد. خیشخان کلبه یا دارآفرینی بوده است که پیرامون آن را با حصیر، سفال یا بوته های خار آدور می پوشاندند و بر آن آب می پاشیدند تا بر اثر وزش، باد های خنک را به درون بکشاند. تکامل خیشخان و همسویی آن با اقلیم و بافت شهری در شهرهایی چون یزد، بادگیر عنصر شناخته شده ی معماری بومی ایران را پدید آورده است. مقاله حاضر، مروری است بر پایه ی جستار کتابخانه ای و محلی در خصوص خیشخان و تأثیرات آن بر معماری ایرانی

کلمات کلیدی:

اقلیم- اقلیم گرم و خشک- بادگیر- خیشخان- معماری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/215781>

